

## **YMPÄRISTÖVALIOKUNNAN LAUSUNTO 11/2004 vp**

**Valtioneuvoston selvitys komission tiedonannosta: Kestävän kehityksen teknologioiden edistäminen: Ympäristöteknologioita koskeva Euroopan unionin toimintasuunnitelma**

*Suurelle valiokunnalle*

### **JOHDANTO**

#### ***Vireilletulo***

Suuri valiokunta on 18 päivänä helmikuuta 2004 lähettänyt valtioneuvoston selvityksen komission tiedonannosta: Kestävän kehityksen teknologioiden edistäminen; Ympäristöteknologioita koskeva Euroopan unionin toimintasuunnitelma (E 7/2004 vp) ympäristövaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten.

#### ***Asiantuntijat***

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Mervi Salminen, kauppa- ja teollisuusministeriö
- ylitarkastaja Merja Saarnilehto, ympäristöministeriö.

### **VALTIONEUVOSTON SELVITYS**

#### ***Komission tiedonanto***

Ympäristöteknologian toimintasuunnitelman lähtökohtana on taloudellisen kasvun ja hyvinvoinnin edistäminen luonnonvarojen kestävän käytön pohjalta. Toimintasuunnitelmassa korostetaan ympäristöteknologian keskeistä merkitystä sekä kestävän kehityksen että kilpailukyvyyn strategisten tavoitteiden saavuttamisessa. Se tukee myös tavoitetta katkaista talouskasvun ja luonnonvarojen käytön välinen yhteys (decoupling).

Toimintasuunnitelman tavoitteena on ympäristöteknologian täysimittainen hyödyntäminen

ympäristönsuojelun, kilpailukyvyyn ja taloudellisen kasvun edistämisessä sekä Euroopan unionin johtavan roolin varmistaminen ympäristöteknologian kehittämisessä ja soveltamisessa.

Toimintasuunnitelman tarkoituksena on toimia ympäristöteknologian käyttöön liittyvien esteiden poistamiseksi ja ympäristöteknologian mahdollisuuksien hyödyntämiseksi.

#### ***Valtioneuvoston kanta***

Valtioneuvosto ei ole vielä muodostanut kantansa tiedonantoon.

## VALIOKUNNAN KANNANOTOT

### *Perustelut*

Ympäristövaliokunta pitää ympäristöteknologian merkityksen korostamista taloudellisen kasvun ja hyvinvoinnin edistämisessä luonnonvarojen kestävä käytön pohjalta erittäin tärkeänä. Ympäristöteknologian merkitys on Suomen kansantalouden kannalta huomattava, sillä Suomen viennistä yli kolmasosa on ympäristömyötäisten tuotteiden ja tuotantomenetelmien vientiä. Tästä perinteistä ympäristöteknologiaa on alle viidesosa. Perinteinen ympäristönsuojelu ja ympäristöosaamiseen erikoistuneet teknologia- ja tietoyritykset työllistävät yli 20 000 henkeä. Ympäristöalalla on paljon nuoria ja pieniä yrityksiä, jotka hyötyisivät kasvussaan ja kansainvälistymisessään ympäristöteknologian toimitasuunnitelman tarkoittamasta tuesta ja yhteistyöstä erityisesti markkinoille pääsyn helpottamisessa.

Ympäristöteknologian määrittely on kuitenkin melko vakiintumatonta. Valiokunta katsoo, että ympäristöteknologian edistämisessä tulisi ensisijaisesti tukea ympäristönsuojelullisesti edistyneen teknologian markkinoille pääsyä konventionaalisen teknologian sijaan. Ympäristöteknologian kapea määrittely voi johtaa älykkäämpien, integroitujen ratkaisujen kehittämisen hidastumiseen ja vanhan teknologian laajamittaiseen ja pitkäaikaiseen käyttöön. Uusille innovaatioille olisi jäätävä tilaa.

Ympäristöteknologian sisämarkkinat EU:ssa laajenevat huomattavasti yhteisön laajentuessa, sillä ympäristölainsäädännön täytäntöönpano luo markkinoita olemassa olevan ympäristöteknologian käytön laajentamiselle. Varsinainen

haaste on kestävä kehityksen tavoitteiden ja erityisesti talouskasvun ja ympäristöhaittojen välisen yhteyden katkaiseminen koko yhteisössä ja erityisesti pitkälle edistyneissä jäsenmaissa. Valiokunta painottaa myös ympäristöteknologian edistämistä aktiivisella vaikuttamisella kansainvälisiin ympäristösopimuksiin.

Ympäristövaliokunta tukee kehittyneen ympäristöteknologian laajan käyttöönoton edistämiseen tähtäävää toimitasuunnitelmaa. Toimitasuunnitelman yksittäisistä toimenpide-ehdotuksista ei kuitenkaan ole riittävästi tietoa, jotta niiden tarkoituksenmukaisuudesta ja toimivuudesta olisi mahdollista muodostaa kantaa. Esimerkiksi ehdotus eurooppalaisen ympäristöteknologian testausverkoston perustamisesta on lähtökohtaisesti kannatettava. Kannan muodostamiseksi tulisi kuitenkin saada tarkempaa selvitystä verkoston toimintatavoista ja jäsenmaiden roolista siinä. Ympäristöteknologian sertifiointi verkoston kautta edellyttäisi vakiintuneita määritelmiä ja hallinnollisen raskauden välttäminen toimivia ja tehokkaita rakenteita. Valiokunta katsoo, että Suomen tulee toimia aktiivisesti toimitasuunnitelman sisällön kehittämiseksi siten, että se tukee parhaalla mahdollisella tavalla Suomen vahvaa osaamista ympäristöteknologiassa myös tulevaisuudessa.

### *Lausunto*

Edellä olevan perusteella ympäristövaliokunta esittää lausuntonaan,

*että valtioneuvosto ottaa huomioon, mitä tässä lausunnossa on esitetty.*

Helsingissä 26 päivänä maaliskuuta 2004

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

|      |                          |                     |
|------|--------------------------|---------------------|
| pj.  | Pentti Tiusanen /vas     | Kari Kärkkäinen /kd |
| vpj. | Satu Hassi /vihr         | Mikaela Nylander /r |
| jäs. | Susanna Haapoja /kesk    | Satu Taiveaho /sd   |
|      | Hanna-Leena Hemming /kok | Unto Valpas /vas    |
|      | Rakel Hiltunen /sd       | Ahti Vielma /kok    |
|      | Tuomo Hänninen /kesk     | Pia Viitanen /sd.   |
|      | Antti Kaikkonen /kesk    |                     |

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos.